

עת"א 69129/12/19 - ליילי אבו רג'ילה, רזק עבד אל נאצר נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עת"א 69129-12-19 אבו רג'ילה (אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
עת"א 69143-12-19 רזק עבד אל נאצר נ' שרות בתי הסוהר

בפני כב' השופט יוסף בן-חמו
העותר בעת"א 69129-12-19
העותר בעת"א 69143-12-19
נגד
המשיבים
1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
2. מדינת ישראל

פסק דין

בפני עתירות של שני אסירים שתוכנן זהה. העותרים הינם אסירים ביטחוניים. העותר האחד - אבו רג'ילה ליילי, מרצה עונש של מאסר עולם בלתי קצוב ועוד 3 שנות מאסר לאחר שהורשע בכתב אישום המכיל מספר אישומים הכוללים, בין היתר, עבירות של גרימת מוות בכוונה וקשר לגרימת מוות בכוונה. הוא היה מעורב, בין היתר, בחטיפתו ורציחתו של נער יהודי כבן 18 כמעשה נקמה ועל מנת שישמש כקלף מיקוח מול ממשלת ישראל לשחרור אסירים ביטחוניים.

העותר השני - ראזק עבד אל נאצר, מרצה עונש של מאסר עולם בלתי קצוב לאחר שהורשע בעבירה של גרימת מוות בכוונה. העותר, יחד עם אחרים, היכו וחטפו נהג מונית, הסיעו אותו למטע בננות ביריחו וסקלו אותו באבנים עד שמת. לאחר מכן, זרקו את גופתו לתוך באר, גנבו את המונית שלו ומכרו אותה תמורת 7,000 ₪.

העותרים מבקשים להורות למשיבה להגדיל את כמות חומרי הניקיון המסופקים להם, להורות למשיבה לספק לכל תא מעצר מגב ומטאטא, להעביר לידי האסירים את הסכום המוקצב לרכישת חומרי ניקיון, לפרט את רכיבי הסכום המוקצה ולהגדילו.

העותר הראשון טוען כי הוא משמש "דובר" של האגף. הוא פנה לגורמי הכלא בשמו ובשם יתר האסירים באגף בדרישה לספק להם חומרי ניקוי בכמות מספיקה, אך תגובת המשיבה היתה כי האגף מקבל כמות חומרי ניקיון בהתאם לגודל האגף ולמספר האסירים באגף.

העותרים טוענים כי על המשיבה חלה החובה לשמור על ניקיון החדרים בבתי הסוהר ועל בריאות האסירים וחלה עליה החובה לספק את אמצעי הניקוי בכמות הדרושה לצורך שמירת הניקיון בתאים, כקבוע בהוראות סעיף 7 לפקנ"צ 03.02.00. האסירים נדרשים לנקות את החדרים, אך לא ניתנים להם מוצרי ניקוי די הצורך למלא את המטלה המוטלת

עליהם.

העותרים טוענים כי המשיבה מקצה סכום הנע בין 150 - 200 ₪ לצורך רכישת מגוון מוצרי הניקיון הנדרשים ועל כן, נאלצים האסירים לרכוש מכספם הפרטי מוצרי ניקיון. לטענת העותר, התנהלותה זו של המשיבה בהקצאה חלקית וחסרה של חומרי הניקיון, עלולה לפגוע בבריאותם של האסירים.

המשיבה טוענת כי הסכום המוקצה לחומרי ניקוי ואביזרי ניקיון נקבע על ידי הגורם המוסמך במסגרת השיקולים לחלוקת התקציב העומד לרשות שב"ס השוקל שיקולים ופרמטרים רבים - שיקולי ביטחון על כל המשתמע מכך, שיקום אסירים, תנאי מאסר, תפעול הארגון ותחזוקת בית הסוהר. אופן חלוקת המשאבים מצוי בליבת שיקול הדעת של הגורם המנהלי, הקובע סדרי עדיפויות ברורים. המשיבה סבורה כי הגם שאין חולק על הסמכות שיש לבית המשפט להתערב אף בנושאים אלה, הרי שהפסיקה המנחה מחייבת נקיטת זהירות מפני מחויבות יתר. המשיבה מפנה לעע"א 7440/97 (רע"ב 6172/97) **מדינת ישראל נ' גולן**, שם נכתב, בין היתר: **"בניהול בית הסוהר, יותר מאשר בהפעלת סמכויות אחרות, דבר קשור לדבר, אסיר מתחנך באסיר, והחלטה במקרה אחד, תוך סטייה מהכלל עלולה להשליך על מקרים רבים..."**.

חובת ניקוי וסידור החדר חלה על האסיר כפי שקובע סעיף 7ב' לתקנות בתי הסוהר, תשל"ח - 1978 הקובע: **"כל אסיר חייב בניקוי ובסידור החדר שבו הוא משוכן, באופן ובזמנים שקבע המנהל"**.

אספקת חומרי הניקיון ואמצעי הניקוי מוסדרת בפק"צ 03.02.00 - "כללים ביחס לאסירים ביטחוניים, הקובע בסעיף 7(ג): **"אמצעי ניקוי יסופקו לאסירים, בפיקוח מנהל האגף בכמות הדרושה לצורך שמירת הניקיון בתאים ובאגפים..."**.

אם כן, השאלה היא האם עומדת המשיבה בחובתה לספק לאסירים אמצעי ניקוי בכמות הדרושה לצורך שמירת ניקיון בתאים ובאגפים?

טענות העותרים נטענו בעלמא וללא כל ראיה ותימוכין לטענה שהם נאלצים לרכוש בעצמם כלי ניקוי וחומרי ניקוי.

מנגד, הוצגה התייחסות מפורטת של קצין האסירים בכלא גלבע. כלא גלבע מכיל 10 אגפים, בחלקם מאוכלסים אסירים ביטחוניים ובחלקם אסירים פליליים. הקצאת חומרי ואמצעי הניקוי לוקחת בחשבון את גודל האגף ואת מספר האסירים הכלואים בו. בתקופה האחרונה הופחת מספר האסירים באגף מ - 120 ל - 90, זאת לאור הנחיות בעקבות בג"צ "שטח המחייה". האחריות לחלוקת חומרי הניקיון היא של מנהל האגף הפועל על פי הנחיות וכללים ובהתאם לתקציב שהוקצב לאגף, והנתון לביקורת על ידי גורמי הביקורת.

המשיבה מציינת כי פרט לטענותיהם של שני העותרים, לא התקבלה כל תלונה מיתר האגפים בכלא, הן הפליליים והן הביטחוניים. עוד צוין כי כאשר מופנית על ידי אסירים בקשה לקבלת תוספת של חומרי ניקיון היא נענית באופן חיובי, ולו חלקי.

ב"כ המשיבה ציינה בדיון כי ביררה את הטענות העובדתיות מול מנהל אגף 3 בו שוהים העותרים. העותרים טענו כי בגלל חוסר במגבים ומטאטים הם נאלצו לרכוש מכספם. מנהל האגף הודיע כי בכל תא באגף יש מטאטא ומגב. בנוסף לכך, עומדים לרשות אסירי החוליה האחראית על הנקיון באגף 4 מגבים רחבים לחצר ו - 2 מטאטאי כביש.

בכתב העתירה נטען כי הסוהרים עושים שימוש בכספים המתקבלים מרווחי רכישות קנטינה - כספים שאמורים לשמש עבור האסירים בלבד, לצרכים של הסוהרים. בתגובה לטענה זו, מציין מנהל האגף בסעיף 7 להתייחסותו: **"בכל הנוגע ל"רווחי קנטינת אסירים", יצוין, כי כל רווחי הקנטינה מועברים לקרן לרווחת אסירים".**

העותרים לא ביססו את טענותיהם העובדתיות. ברור שלא יכולה להיות מחלוקת על החובה המוטלת על שב"ס לספק חומרי ניקיון מספיקים, כאמור בסעיף 7 לתקנות. מהתגובה בכתב של הגורם המוסמך בשב"ס, נראה שאכן אלה מסופקים. התנהלותו של הגורם המנהלי מבוססת על נהלים והוראות ונתונה לביקורת פנימית. אופן חלוקת התקציב נתון לשיקולו ואין מקום להתערב בו.

לפיכך, אני מורה על דחיית העתירות.

באשר לתשלום האגרה, לאחר עיון בנימוקי הבקשה ובתגובת המשיבה ובנספח פלט תנועות כספיות, לא מצאתי הצדקה לפטור מתשלום אגרה.

האגרה תשולם בתוך 30 יום.

ניתן היום, כ"ח אדר תש"פ, 24 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.